

7/8069

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- **2966**
Konu : Soru Önergesi

30 TEMMUZ 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 04.06.2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/8069-13534/29361 sayılı yazı.
b) 08.06.2009 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-148-24/2479 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Kemal ANADOL'a ait 7/8069 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:
1 - Görüş 7/8069(3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Kemal ANADOL

İzmir Milletvekili

Esas No

:7/8069

Türkiye İstatistik Kurumunun verilerine göre 2002 yılında 2.275 bin ton olan kütlü pamuk üretimi, 2008 yılında bir önceki yıla göre yüzde 20 azalarak 1,8 milyon tona gerilemiştir. Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin 2008 yılında Tarım Raporuna göre, girdi fiyatları yüzde 33 artmasına karşın, 2008 yılında Ege pamuğunun fiyatı bir önceki yıla göre yüzde 35 oranında düşmüştür. Aynı raporda en fazla fiyat düşüşü yaşanan ürünün pamuk olduğu tespitine yer verilmiştir. TZOB tarafından yapılan bu çalışmada, pamuk için yapılan hesaplamalarda, mazot alım gücünün yüzde 45,8 oranında, gübre alım gücünün ise yüzde 70 oranında düştüğü ortaya çıkarmıştır. Koşullar böyle iken, 2008 yılı prim ödemeleri hala yapılmamıştır. 2008 yılı prim ödemelerinin yüzde 10 kesinti yapılmadan derhal ödenmemesi durumunda, çiftçilerimiz üretim güçlerinin büyük bir bölümünü yitireceklerdir. Öte yandan bu durum, pamuk ekim alanlarının daralmasına, dolayısıyla Ege bölgesinin de ürün deseninin olumsuz etkilenmesine neden olmaktadır. Pamuk Türkiye ekonomisi açısından en önemli sektörlerden biri olan tekstil sektörünün temel girdisidir. Son yıllarda uygulanan yanlış politikalar, Türkiye'nin milyarlarca dolar pamuk ithalatı yapması sonucunu doğurmuştur. Ege bölgesi hem pamuk üretiminin yapıldığı hem de tekstil sektörünün yoğun olarak bulunduğu bir bölgedir. Bu açıdan yanlış politikalardan yalnızca çiftçiler değil, yüz binlerce işçi de olumsuz etkilenmektedir. Soruna bütüncül yaklaşılması durumunda hem pamuk üreticileri çiftçilerimiz, hem de tekstil sektörünün sorunları giderilebilecektir. Bu çerçevede;

SORU 1) 2008 yılı pamuk prim ödemelerinin hangi tarihte yapılması planlanmaktadır? 2008 yılı pamuk primlerinden yüzde 10 kesintinin kaldırılması düşünülmekte inidir? Çiftçilerimizin pamuk ekimine başlamadan önce, prim ödemelerinin başlatılmamasının gerekçeleri nedir?

SORU 2) Pamuk üretimini artırmak ve ithalatı azaltmak amacıyla, 42 krş/kg olarak belirlenmiş olan 2009 yılı primlerinin 55 krş/kg olarak belirlenmesi düşünülmekte midir?

SORU 3) Ziraat Bankasında borçlarını yapılandıran çiftçilerimizin, banka takip sistemine dâhil edilerek, diğer kredi olanaklarından yararlandırılmadığı doğru mudur? Eğer doğru ise, Ege Bölgesinde kaç çiftçimiz banka takip sistemi içinde olduğu gerekçesi ile diğer kredi olanaklarından yararlandırılmamaktadır? Borcunu ödeme iradesi ve eylemi içinde olan çiftçilerin kara listeye alınmasının gerekçeleri nedir? Bu durum, çiftçilerimizin üretim güçlerini tamamen yitirmelerine neden olmaz mı?

SORU 4) Yerli pamuk kullanımının özendirilmesi amacıyla, yerli pamuk kullanan sanayicilerin, elektrik desteği, SKK prim indirimi gibi unsurlarla desteklenmesi için girişimde bulunulması düşünülmekte midir?

SORU 5) Pamuk ekim alanlarının ve üretiminin artırılması, konfeksiyon ve tekstil sektörünün ihtiyacının yerli pamukla sağlanması, konusunda ne gibi çalışmalar yapılmaktadır ve hangi önlemlerin alınması düşünülmektedir?

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımızca 2008 yılı ürünü kütlü pamuk, ayçiçeği, kanola, kolza, soya fasulyesi destekleme primi ödemeleri 21.04.2009 tarihinde başlamış olup, söz konusu ödemeler 17.06.2009 tarihi itibarıyla 72 ilde tamamlanmıştır. Kütlü pamuk destekleme primi ödemelerinin tamamı ödenmek üzere T.C. Ziraat Bankasına aktarılmıştır.

Çiftçilerimize 2008 yılı için yapılmakta olan bazı destekleme kalemlerinden 31.12.2008 tarihli ve 27097 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve bu kanuna dayalı olarak yayımlanan 30.01.2009 tarihli ve 27126 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararı

kapsamında %10 kesinti yapılmaktadır.Ülkemizde pamuk ekimi bölgelere göre değişmekle birlikte Nisan-Mayıs aylarında başlamaktadır. İllerden gelen icmallerin Bakanlığımıza intikalini müteakip ödemeler yapılmaktadır.

5488 Sayılı Tarım Kanunun 17. maddesi ve 2007-2011 Döneminde Kütlü Pamuk, Yağlık Ayçiçeği, Soya Fasulyesi, Kanola, Dane Mısır, Aspir ve Zeytinyağı Üreticilerine Destekleme Primi Ödenmesine Dair 2007/12415 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 1. Maddesi gereğince; yağlı tohumlu bitkilerde destekleme primi ödemeleri Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu'na bütçe imkanları çerçevesinde belirlenmektedir.

Ülkemizde tekstil sanayi büyük bir gelişim göstermiştir. Tekstil sanayinin en önemli hammadde girdisi olan pamuğun yurt içi üretimden karşılanması amacıyla, 1998 yılından beri kütlü pamuk destekleme primi ödemeleri yapılmaktadır. 2007/12415 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kütlü pamuk destekleme primi ödemeleri 2011 yılına kadar devam edecektir.

Ayrıca, Sayın Başbakanımız tarafından kamuoyuna açıklanan Yeni Bölgesel Teşvik Paketi kapsamında tekstil ve konfeksiyon sektörleri de desteklenecek sektörler arasında yer almıştır. Bu çerçevede bu sektörlerle de vergi indirimleri ve kredi faiz destekleri uygulanacaktır.

Konuyla ilgili olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığından alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Pamuk sektörüne yıllardır sağlanan destekler sonucu, bir yandan verimlilikte olumlu gelişmeler sağlanmış, diğer yandan da ekim alanlarında genişleme olmuştur. Yaklaşık yirmi yıllık süreçte pamuk ekim alanları 500 bin hektarlardan 740 bin hektara kadar genişlemiş, üretim miktarı da 550 bin ton-lif'ten (1,5 milyon ton kütlüden) 970 bin ton-lif'e (2006 sezonunda 2,6 milyon ton kütlüye) kadar artmıştır.

Tekstil ve konfeksiyon sektörleri, ekonomimizin lokomotif sektörlerinden olup, sanayi, üretim, istihdam ve ticaret alanında Ülkemize ciddi katkı sağlamaktadır.

Bu denli önem arz eden söz konusu sektörlerin daha da geliştirilmesi ve yeni açılımların sağlanması amacıyla, Ülkemizde ilk kez bir sektörle; tekstil, hazır giyim-konfeksiyon ve deri sektörümüzle ilgili Bakanlığımız koordinasyonunda bir strateji ve eylem planı hazırlanmıştır.

Sektörün temel stratejik hammaddesini oluşturan pamuk ürünü Tekstil, Hazır giyim, Konfeksiyon ve Deri Sektörleri Strateji Planı kapsamına alınmıştır. Pamuk üretiminin artırılması ve sektörün pamuk ihtiyacının giderek daha fazla iç üretimle karşılanması, Strateji Planı'nın temel hedefleri arasında bulunmaktadır. Bu hedefe ulaşmak amacıyla da, Strateji Eylem Planı'nda "kütlü pamuk destekleme primi ödemesi miktarının uluslararası (DTÖ ve AB) yükümlülüklerimiz çerçevesinde artırılarak devam ettirilmesi, destekleme primi miktarının aynı yıla ait pamuk ekiminden önce belirlenerek ilan edilmesi" tedbirine yer verilmiştir.

Öte yandan, Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri aracılığıyla geniş bir üretici kesimi Bakanlığımızın önemli bir hizmet sahasını oluşturmaktadır. Bu bağlamda Tarış-Pamuk, ve bağlı kooperatifleri aracılığıyla bölge pamuk üreticilerine hizmet sunulmaktadır.

Bilindiği üzere, Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinin mali yönden bağımsız, piyasa koşullarında rekabet edebilir, ortakları tarafından kontrol edilen ve ortaklarına hizmet ve fayda sağlamayı ön planda tutan kuruluşlar haline gelebilmesi amacıyla, 2000 yılında çıkartılan "4572 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Hakkındaki Kanun" ile Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinin yeniden yapılandırılması amaçlanmıştır. Yeniden yapılandırma dönemi süresince Tarış-Pamuk Birliğine özetle şu destekler sağlanmıştır;

- ✓ Pamuk Birliğinin de dahil olduğu Tarış Birliklerini, sürdürülebilir bir yapıya kavuşturabilmek amacıyla, personel kadrolarında yapacakları düzenlemeler için işten çıkarılan ve emekliye ayrılan toplam 4.026 adet personelin kıdem ve ihbar

tazminatlarını karşılamak üzere 43 Milyon TL tutarında Hazine kaynaklarından ödeme yapılmıştır.

- ✓ Birliklerin finansal yapısının güçlendirilmesi için 01.05.2000 öncesine ilişkin DFİF borçları Hazinece üstlenilip tasfiye edilmiştir. Bu kapsamda Tarış Pamuk Birliğinin 234,74 Milyon TL borcu silinmiştir.
- ✓ Birliklere, yeniden yapılandırma döneminde, diğer banka ve finans kurumlarının ticari kredi faiz oranlarına kıyasla belirgin bir faiz avantajı olan Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan kredi kullanılarak, ürün alımı finansmanları desteklenmiştir.
- ✓ Bu dönemde de Birliklerin ürün alımlarında karşılaştığı finansman sıkıntısı Destekleme Fiyat İstikrar Fonu'ndan kullanılan düşük faizli krediler ile giderilmiştir. Tarış Pamuk Birliğine 2000 yılından 2008 yılına kadar ertelemelerle birlikte kümülatif olarak 485 Milyon TL kredi kullanılmıştır. 2008/2009 ürün alım sezonunda Tarış Pamuk Birliğinin önceki yıllarda kullandığı ve birlik üzerinde olan 142,6 Milyon TL tutarındaki kredinin vadesi 30.06.2009 tarihine uzatılarak finansman katkısı sağlanmıştır.
- ✓ Yeniden yapılandırma dönemi içinde, ARİP (Tarım Reformu Uygulama Projesi) C Bileşeni dahilindeki "Kooperatif Hizmet Birimi" tarafından eğitim desteği verilmiştir.
- ✓ Finansmanı ARİP İkras kaynaklarından sağlanmak suretiyle, Tarış'e mali ve idari konular başta olmak üzere teknik danışmanlık hizmeti satın alınmıştır.

Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinin kooperatifçilik ve kurumsal yönetim ilkelerine uygun olarak yönetilmeleri, piyasa koşullarında etkin ve sürdürülebilir bir şekilde faaliyet gösterebilmeleri, rasyonel bir finansman yapısına kavuşmaları için 4572 sayılı Kanun ve ikincil mevzuatta değişiklik çalışmaları sürdürülmektedir. Bu amaçla hazırlanan Kanun Tasarısı Başbakanlığa sunulmuştur.

Konuyla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

2008/14489 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda değişiklik yapan 2009/14804 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, Bankamızca 2009 yılında kullanılan sübvansiyonlu kredilerin vadeleri, işletme kredilerinde 18 aydan 24 aya, yatırım kredilerinde 5 yıldan 7 yıla uzatılmıştır. Bu Karar uyarınca ayrıca, önceki dönemlerde Bankamızca kullanılan/ertelenen sübvansiyonlu kredilerin vadelerinin, işletme kredilerinde 24 ayı, yatırım kredilerinde 7 yılı aşmayacak şekilde yeniden belirlenmesi imkânı da tanınmıştır.

Bu kapsamda, normal hesaplarda kayıtlı borcu bulunan üreticilerimizin talepleri halinde Bankamızca vade uzatımı yapılmakta olup, söz konusu üreticilerimize ilişkin T.C. Merkez Bankası, Kredi Kayıt Bürosu ve benzeri kurumlara, herhangi bir olumsuz bilgi gönderilmemekte, dolayısıyla borçlarının vadesi uzatılan üreticilerin yeni kredi talepleri de değerlendirilmeye alınmaktadır.